1845. N. 86.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 27 October.

Uit hoofde der VERNIEUWING van het PONTBRUG in den weg van ZWOLLE naar ODOORN, kan deselve op aanstaanden MAANDAG en DINGSDAG, den 30 en 31 October, NIET worden gepasseerd, en moet alzoo de weg voschen deze plaatsen over VALTHE genomen worden.

De Burgemeester der gemeente Emmen,
Vrijman.

Haag, 23 Oct. ZM. heeft de bestaande organisatie van 3 divisien infanterie en 2 brigades kavallerie ingetrokken, en de formatie van 2 divisien en eene reserve-brigade mitsgaders eene brigade kavallerie bevolen. De 9de en 10de regementen infant. en 4de reg. light dragonders zijn gesupprimeerd; de regementen grenadiers en jagers zijn tot een reg. vereenigd. Er zullen geene afzonderlijke provinciale kommandementen meer bestaan, maar de generaals of hoofd-officieren van active leger die functien waarnemen. Alzoo zullen te Maastricht, Bergen-op-Zoom, Breda, [illegible] zullen plaatselijke commandanten zijn. Alle overige plaatselijke commandementen zijn opgeheven. Plaats-majoors zullen alleen zijn te 's Hage, den Helder, Geertruidenberg, Vlissingen, Heusden, Gorinchem, Oudewater, ter Nieuzen, Helvoetsluis, fort Bath, Breskens, Woudrichem, Loevestein, fort Rammekens, Willemstad, Schenkenschans, St. Andries, Utrecht en Naarden: de plaats-majoors zullen daar tevens als plaatselijke commandanten fungeren, zoo er zij den rang van hoofdofficier bekleeden of wel gelijken of hoogeren rang hebben, dan de kommandant van den troep. Te Amsterdam zullen 2, te Venlo, Maastricht, Breda, Nijmegen en 's Bosch een plaats-majoor dan den plaatselijken kommandant zijn toegevoegd. — Te Boston in N. America is eene maatschappij opgerigt, om aan landverhuizers, die thans dikwijls zoo snood bedrogen worden, echte bevelen en belangeloozen raad mede te deelen. Te Amsterdam wordt een gezelschap opgerigt, dat met die maatschappij in briefwisseling zal treden en de van dezelve ontvangen inlichtingen zal trachten te verspreiden in de landen, vanwaar de meeste landverhuizers naar Amerika gaan. — Volgens een Duitsch blad, heeft onze koning, als grootheer van Luxemburg, 200 thlr. geschonken voor de volmaking van het gedenkteeken van *Hermann* of *Arminius*, die aan hoofd der Duitschers de Romeinen onder *Varus*, ten tijde van keizer *Augustus*, verdeeg.

Betrekkelijk de tenue der infanterie is bepaald dat de jassen van donker blaauw laken met roode uitmonstering, in plaats der witte, zullen zijn, de pantalons van ligt blaauw laken; dezelve zullen bij vernieuwing kunnen worden aangeschaft en moet 1 Jan. 1846 algemeen zijn ingevoerd.

Volgens eene vrij naauwkeurige berekening, komen in Parijs dagelijks, door elkanders 2 duelleerders voor, worden 8315 voorwerpen in de lommerd gebracht, 60 gerechtelijke verkoopingen gehouden, 470 zieken in de hospitalen opgenomen, 76 misdaden gepleegd en sterven 2 personen een gewelddigen en 91 een natuurlijken dood, terwijl één op de straten overreden wordt. Voor woning, kost, kleeding en belastingen betalen de inwoners van Parijs dagelijks 4 millioen francs.

[illegible] gewonden, met alle teekenen van vergiftiging, na gebruik van wijn. De wijn werd door deskundigen onderzocht en daarin zooveel loddedeelen gevonden, dat de loodsuiker in kristallen kon worden voor den dag gebragt; de wijn was jong te zeer flauw gedaan, op welker bodem eenige korrels hagel, die tot schoonmaken gediend hadden, waren blijven liggen. Lood was door de langdurige aanraking met plaatenaar verbonden.

Twee Fransche geleerden hebben proeven genomen van de zamenpersing van brood tot betere bewaring van 't zelve. Met eene hydrauliesche pers werd het zamengedrukt tot minder dan een zevende van den oorspronkelijken omvang; de korst bleef ongedeerd, zoo als ze was, het kruim kreeg echter een glasachtig aanzien; zoodra het uit de pers kwam, verbonde 't brood eenige vochtigheid, die echter spoedig verdampte; en na eenige uren bijna geheel verdween; na verloop van weinige dagen was 't brood volkomen droog, hard en digt als steen, weerstand biedende aan vocht, verrotting en schimmel, zonder den reuk en smaak van versche brood te verliezen; want in warm water gelegd, kreeg het in korten tijd den

vergen omvang en kleur zorg.

Den 24. In doorgaans wel onderrigte kringen hier verzekert men, dat de hr *v. Akerlaken*, lid der 2. K., door ZM. in den Nederl. adelstand is verheven. Sommigen meenen ook, dat 't plan, om hem de portefeuille van Waterstaat, Handel enz. toe te dragen, nog niet geheel opgegeven zou zijn, maar dat men omtrent de voorwaarden der aanvaarding nog niet voldoende heeft kunnen overeenkomen. De hr *de Jonge*, archivarius des Rijks, is tot staatsraad in buitengew. dienst benoemd. De gew. s' *Gravenweerd*, staatsraad in buitengew. dienst, is, na een verblijf van ongeveer 1½ jaar buitenslands, in deze residentie aangekomen, waar hij den winter denkt door te brengen. Gister heeft de 2. K. met gesloten deuren bij dag en bij avond beraadslaagd over 't antwoordadres op de troonrede; 't ontwerp is aangenomen en aan de 1. K. verzonden, die daarover donderdag e. k. beraadslagen zal. De hr *Teenstra* heeft als lid der 2. K. zitting genomen, na de vereischte papieren overgelegd te hebben. — De graaf van Bassau heeft f 150 geschonken aan de herv. gemeente te Katwijk aan den Rijn. — 't Berigt, dat in Gelderland nabij Beekbergen eene zwavelbron ontdekt is, is geheel ongegrond.

Uit Griekenland zijn de berigten zeer ongelijkluidend; terwijl sommige verzekeren, dat de rust ongestoord en de tevredenheid met den veranderden stand der zaken algemeen blijft, beweren anderen, dat zich een toenemend misnoegen over de eigenmagtige stappen van den overste *Kalergis* en zijne medestanders openbaart, en dat velen naar eene gelegenheid uitzien, [illegible] ontslaan. Van de diplomatieke agenten te Athene staan die van Oostenrijk en Pruissen de zaak van koning *Otto* met ijver voor, terwijl die van Engeland de nieuwe orde der dingen goedkeurt, en die van Frankrijk er zich, als met eene gedane zaak, mede vergenoegt; alleen de Nederl. zaakgelastigde had nog niet geantwoord op de mededeeling der optreding van 't nieuwe bewind. — *Mehemed-Ali* is naar Neder-Egypte vertrokken, en heeft de voltooijing der kleine stoomboot niet afgewacht, welke tot een geschenk voor den Sultan bestemd is, en aan welke aanhoudend wordt gewerkt. De massa juweelen, welke aan dit vaartuig gebruikt wordt, is ongehoord: men zegt voor meer dan een millioen talarie. De frezes der gordijnen bestaan uit de schoonste brillanten en passen, de naamletters van den Sultan uit prachtige diamanten, en de hekken of leuningen zijn van massief zilver. Tegenover deze pracht niet men de ellende van 't volk, 't welk sedert 2 jaren geen loon van den Pacha verlangt en zich met zwarte boonen moet vergenoegen. De handel is er dood en 't geldgebrek neemt dagelijks toe. Het is zoo ver gekomen, dat men het voor een groot geluk voor Alexandrië houdt, de met de Indische stoomboot aangekomen 150 Engelschen, met hunne roupiën en guinies, eenige dagen te mogen houden. — Uit Presburg schrijft men van den 12 dezer, dat bij de beraadslaging, op den Hongaarschen landdag, over 't gevangeniswezen, 't tentakel van geheele afzondering der gevangenen de meeste verdedigers heeft gevonden.

Den 20 savonds de prenumeranten twee stoomschepen op den Rijn bij Gernsheim, *der König* en *Leopold*, zeer heftig tegen elkander, dat de laatste terstond in den grond geboord werd. Terwijl *der König* omkeerde, ten einde de om hulp roependen te redden, was 't grootste gedeelte der *Leopold* reeds gezonken; met moeite slechts kon men de personen bergen. Alle goederen zijn gezonken, waaronder ook een reiswagen; 70 à 80 personen moesten zich op de verongelukte boot bevinden hebben. Zij kwamen grootendeels van Mannheim, te Gernsheim aan, ten einde te voet in ons vaderland gebragt te worden.

Parijs 23 Oct. Men wil uit sommige omstandigheden opmaken, dat [illegible] dezer volgenden zomer koningin *Victoria* een tegenbezoek zal geven. ZM. heeft eene hoofdcommissie benoemd, die te Parijs gevestigd zal zijn tot regeling van de werkzaamheden der commissiën, die in de vijf groote zeehavens gevestigd worden tot onderzoek van al wat den aanbouw, inrigting, wapening der schoonschepen betreft; de Reg. schijnt veel werk te maken van de stoomvloot, die uit 70 stoomschepen zal bestaan, en waarvoor de kamers 34,450,000 fr. hebben toegestaan. 't Verblijf van den hertog van Bordeaux in Schotland wekt naar men verneemt, [illegible] bij ons hof [illegible] gevraagd berigt ontvangen van al wat de hertog dezer dagen verrigt. — De gebouwen voor 't station van den spoorweg van hier naar België zijn aanbesteed voor 1,300,000 fr. De voorgevel van 't hoofdgebouw zal 100 ned. ellen bedragen. De [illegible] zusters van liefdadigheid zijn onlangs naar Napels vertrokken, ten einde aldaar eene inrigting tot verpleging der cholera-lijders te brengen. Zij zijn met geestdrift ontvangen en de koning van Napels heeft bevolen, dat aan de dochters van St. Vincentius de Paule de grootste eer wierd bewezen. De stedelijke raad is haar te gemoet getrokken, en zij werden ontvangen door vier dames van den eersten rang, door den koning daartoe aangewezen. Zij werden in galakoetsen gebragt naar de kerk, waar de pastoor haar wijwater aanbood en het Te Deum gezongen en vervolgens naar hare woning, waar een dejeuner haar wachtte. De vier prinsessen hebben plaats aan de koninklijke tafel genomen. Spoedig daarna heeft de minister van binnenlandsche zaken haar ontvangen.

Londen, 22 Oct. Gister is de verkiezings-strijd beslist: de hr *Pattison* is tot tegenwoordiger der City gekozen: de Whigpartijen, de tegenstanders der grootsheden hebben met gejuich gezegepraald; bij hen 201 stem meer dan zijn mededinger. — Heden, den verjaardag van den zeeslag bij Trafalgar, zou 't een

denkteeken voor den admiraal *Nelson* zijn ingewijd; maar daar het nog niet voltooid is, is het uitgesteld tot 2 April, den verjaardag der zoogen overplanting voor Koppenhage. — Mistress *Frey* is gevaarlijk ziek; men vreest voor 't leven dier beroemde menschlievende vrouw.

MIDDELBURG, 10 *Oct.* Onder goedkeuring van 't Stedelijk Bestuur zijn, met medewerking der gezamelijke geneesheeren armbesturen en van een aantal achtenswaardige ingezetenen dezer stad, alhier, ingesteld wijk-commissien, wier leden zich voorstellen de armen geregeld in hunne woningen te bezoeken, ten einde hun toestand en behoeften van nabij te leeren kennen en hen zoovéer mogelijk te helpen.

LEEUWARDEN, 28 *Oct.* Omtrent de turfjaik, die in de maanden zoo verbrand zijn door toedoen van 15 jl. (zie n. 84) vernemen wij 't volgende: De mast is werkelijk door den bliksem getroffen en in stukken gesneden, en daarna ook de bovenlast aangedaan. Door de gunstige ligging van 't schip ten aanzien van den wind en door de welbedrevenheid en aanwezigheid des schippers met zijn gezin is het niet tot de brandende bovenlast gekomen, waardoor de verdere brand van 't schip is voorkomen. De schipper kon dus anderen hulp verlenen, zijn zeilboom en is behouden in Holland aangekomen. — Den 15 jl. begaven twee schippers van Terschelling zich naar een voor dat eiland gestrand vaartuig, en uit de lading, bestaande uit hout, zoo mogelijk iets te bergen. Gedurende den dag gelukte hun dit, maar savonds werden zij door noodweer overvallen. De bliksem sloeg in hunne sloep, waardoor dezelve spoedig in brand en kort daarop vol water werd gezet. Ter naauwernood bergden zij, met de zich bij hen bevindende personen, lijf en leven op 't gestrande vaartuig.

Jhr. van *de Haan Hettema* zegt aan 't slot van een overzigt der *Nieuwe literatuur* in het Tijdschrift *de Vrije Fries*: „Hoeveel overeenkomst van alle mogelijke oorden, dat onze [illegible] dan honde ik mij verzekerd, dat wij in *Brabant*, *Voorde Braband* en elders in ons land ook duidelijke sporen van dit Kunstschrift moeten vinden."

Leiden. In den avond van 19 jl., is te Meppel uit 't water opgehaald 't begraven van eene dienstmeid, welke, niettegenstaande de pogingen van twee geneesheeren, niet in 't leven te houden waren. Zij maakte zich dik wijls aan onachtzaamheid schuldig, en het is niet onwaarschijnlijk, dat dit de oorzaak van haren vroegtijdigen dood is geweest.

Men klaagt sedert eenige jaren algemeen over de verhastering der aardappelen, dat niet alleen de soort maar ook de hoeveelheid aanzienlijk vermindert. Aan twee oorzaken, die echter zeer naauw met elkander in verband staan, behoort zulks voornamelijk te worden toegeschreven. Het zorgeloos bewaren, gedurende den winter, der zaad- of plantaardappelen, die tegen Februarij of Maart, naar aard der plaats, waar dezelve liggen, min of meer warm is, met kracht uitschieten. De bouwman verbeeldt zich, reeds veel zorg aangewend te hebben, wanneer hij enige dagen voor den zettijd dezelve te voorschijn brengt, heenploegen, en op soms 20 duim lange scheuten afbuit. Dan nu reeds verspaarde aardappelen brengen, wel is waar, nog vruchten voort, maar men begrijpt ligtelijk, dat dezelve, nu reeds aldus uitgeput, niet dan verbasterde en onvolkomene vruchten kunnen voortbrengen, waarvan men in het najaar weder zaadgoed winnt, om gedurende den winter en in 't voorjaar op dezelfde wijze verwaarloosd te worden. 2° deze schadelijke uitputting oorzaak zijnde van eene aanzienlijke vermindering, zoekt de baatzuchtige landman de verlorene hoedanigheden der zetaardappelen door eene verbetering der grondsoort te vergoeden, niet tevreden met diepe kloek of zwaar land te gebruiken, zet hij het nog bovendien juist meest zoodanig aan, dat hij na door deze middelen de natuurlijke hoeveelheid voedsel, hetzelfde te hebben, niet dan vette en onsmakelijke aardappelen voortbrengt.

Opdat nu deze verbastering niet verder ga, en ons mogelijk de aardappelenteelt in hoeveelheid en hoedanigheid te verbeteren, zou men het volgende behoeften aantewenden. Daar zich hier en daar, vooral bij zorgvuldige eenlieden, nog wel kleine hoeveelheden onverbasterde aardappelen bevinden, zoeke men zich in 't najaar, na alvorens dezelve gepoeld te hebben, eenige goed rijpe, middelmatige (iets grooter dan de gewone beddingen) aantekaffen; men doe deze droog binnen, en zette dezelve als gewone aardappelen in tonnen of houten kisten in eene droge kelder, ten einde ze voor den vorst te bewaren. Op [illegible] wanneer er geen gevaar van bevriezen meer is, neme men de aardappelen uit den kelder en legge dezelve dan uit om ze te laten en aan de omkleevende zijde te zhiveren, waarna men ze zorgvuldig weder in dezelfden, maar ditmaal tusschen laagjes zemelen of droog zand doen, zoo dat zij onderling elkander niet aanraken. Daar op deze wijze dezelve aardappelen noch met de lucht, noch met eenige groeiverwekkende deelen in aanraking komen, volgt, dat men dezelve in Maart of April goed droog, zuiver en zonder scheuten vindt, en zij alzoo, al hare groeikracht nog in zich hebbende, in staat zijn, om betere en meer volledige [illegible]

— In het *Algemeen Verslag wegens den staat van den Landbouw in Nederland in 1848*, door de Commissie uit de *Maatschappij ter bevordering van Nijverheid*, komt het volgende voor:

„De weinige tarwe, in Drenthe hier en daar op zandgrond gezaaid, is goed bijgekomen, en gaf ten minste zevenvoud, zullende alzoo denkelijk de teelt dezer edele vrucht er verder worden uitgebreid. — In de kolonien der Maats. van Weldadigheid in Drenthe zijn op nieuw proeven genomen van bremhemesting voor rogge en wel bepaaldelijk met *stoppelbrem*, die dezulke, die tegelijk met de rogge gezaaid, daarin opgekomen en na 't maaijen der rogge, als voortgewassen tot in Nov., als wanneer dezelve is ondergeploegd en de grond op nieuw met rogge bezaaid, dus rogge op rogge zonder tusschenpoozen, en wel *een derde* zonder andere mest, *een derde* met eene halve bemesting, *een derde* met *gehele* bemesting. Hiervan is verkregen:

in de gew. kolonien	26,71	26,25	27,36 mud
te Veenhuizen n. 1	15,70	18,90	19,65 mud
te Veenhuizen n. 3	18,65	24,21	20,81 mud

dus doorreeningerekend, zonder eenige mest, bijna 't dubbele van 't gemiddelde des geheelen dogstes; zijnde bovenigens als deze proeven genomen op dezelfde of naastbijkander gelegene akkers, vroeger op dezelfde wijze bearbeid en bemest geweest. Ook voor de aardappelteelt bevindt de Maats. van Weldadigheid de bremhemesting aan, waarbij men zich in de kolonien steeds wel bevindt. — De Commissie van Landbouw in Drenthe her-

heid, dat men zich daar meer toelegt op de verbetering van slechte landen, dan wel op 't ontginnen van eigenlijk genoemde woeste gronden, doch voegt daarbij de volgende aanmerking: „De wet van 6 Junij 1840, of althans derzelver toepassing schijnt zulks te bevorderen; trouwens hij, die zijne landerijen van eene slechte hoedanigheid doch niet woest, verbeterd, is aan geene formaliteiten van aangifte gebonden, waartoe hij, die woeste gronden ontgint, gehouden is, wil hij wegens zijne vlijt en moeite niet gestraft worden door 't verloop van vijf jaren, alvorens hij de ontginning onderneemt, heeft hij zijne aandacht te zien gevestigd en gelijkgesteld met dien van landen, welke daarmede alsdan gelijkgesteld worden kunnen. Op verbetering van gronden, die niet woest zijn, wordt eenigzins straf niet bedreigd, en daar ook van deze met minder kosten en moeite meerdere voordeelen getrokken kunnen worden, dan van geheel woeste gronden, is zoo het niet te verwonderen, dat aan de verbetering van landen veel verre de voorkeur gegeven wordt boven de ontginning van woeste gronden." — In Limburg wordt de boetwortel meer dan voor snuiftabak en stroop gebruikt, dan tot mesten van vee; men geeft aan een os dagelijks 35 pond met 3 pond hooi en aan middelmatig koeijen slechts 27½ pond met 2 pond hooi. De witte viltzwam of pastinaken, die in 't geheel niet bevriezen, geven, gekookt zijnde, een geschikt voedsel tot mesting van varkens. — Bij Utrecht is weder een haas verstijfd in zijn hoger gevonden; zijne long en voorverhemelte waren ontveld door de blaarziekte, waaraan hij overleden was; deze haas werd gevonden in eene weide, waarin runderen graasden, die door 't mondzeer aangedaan waren; men heeft opgemerkt, dat bij eenige menschen, door 't gebruik van melk van deze zieke lijdende koeijen, de pokken of 't mondzeer in hen vrij hoogen graad is ontstaan, en dat vooral die runderen, die vroeger van die kwaal waren bevrijd gebleven, er nu door aangedaan werden. — De veredeling van schapen [illegible] De kudde in den Wilhelmina-Polder in Zuid-Beveland, die als de kern der veredeling moet aangemerkt worden, bestaat uit 200 moederschapen, welke nu grootendeels in de derde generatie met de edele Dishley-rammen zijn gekruist; de dooijen der lammeren, die dit jaar geworpen zijn, worden bij de moederkudde ingelijfd, en deze kudde zal binnen weinig jaren niet het volbloed Leicester-ras kunnen gelijk staan. De scheering dezer kudde is in 1842 zeer voordeelig uitgevallen, hebbende elk schaap ruim 4 Ned. pond wol afgeworpen, die, bij de loge wolprijzen, gereedelijk verkocht werd, maar slechts 91½ cents 't ned. pd geld; door elkander heeft elk schaap ƒ 3.75 opgebragt. De wigt dezer vachten van de vachten der Zeeuwsche schapen heeft niet meer dan 3 ned. pd bedragen en daarvoor kon niet meer dan 54½ cents 't ned. pd bedongen worden; zoodat 't voordeel der geveredelde schapen in 't oog valt. De berigten omtrent andere, aanvankelijk reeds geveredelde kudden, bewijzen ook vooruitgang; de schapehouders toonen meer begeerte, om met de veredelde rammen te worden begunstigd. — De gewone Drentsche schapen te Vechelde waren gesond en leverden de gewone hoeveelheid wol, nml. doorsnee 4 ned. pd, die gekamd zijnde hield 62½ lood gekamde wol, 34 lood kamseling, 17½ verlies, terwijl de schapen, door kruising van Drentsche dooijen met een Duinderam verkregen, leverden 72½ lood gekamde wol, 50 lood kamseling, 16½ lood verlies, te zamen 139 ned. pond; waaruit blijkt, dat de geveredelde schapen daar weder meer hebben gegeven, dan de gewone Drentsche (goede soort), terwijl [illegible] in de qualiteit der wol niet gering is, ook deze soort van schapen, hier in getale van 220 stuks, waren en even als de gewone gezond, doch verder doorgaans weinig beter voerden. — Voor eenige jaren werd uit Oostvriesland een Doopsgezinde tot lid der Staten benoemd, maar te Hanover afgewezen, omdat hij *Mennoniet* was! Bij kabinetsorder van den koning van Pruissen van 24 Nov. 1803, gehandhaafd bij kabinetsorde van 25 Febr. 1824, werd den Mennoniten vergund, hunne grondbezittingen te vergrooten met landerijen, die vroeger niet in 't bezit van Mennoniten geweest waren! — „Geen volk kan den loop der wereldgebeurtenissen dwingen; rusteloos kampen blijft zijne taak, wat er ook gebeuren moge, laffe vrede onder geen voorwendsel, geoorloofd: maar wij kampen niet, en hebben sedert jaren de handen, droomende, in den schoot laten zinken. De helft van onzen achteruitgang ligt niet in den *noodzaakelijken* loop der gebeurtenissen, maar in eigene werkeloosheid. *De Nassau.*

* * Eerlang, op nader te bepalene tijd, zullen publiek ter verkoop worden gepresenteerd, de SEDERT JAREN WEL BEKLANTE *WINDKOORN-MOLEN*, staande te Holde, en de daarbij behoorende MOLENAARS BEHUIZINGE met de daaronder gebruikt wordende LANDERIJEN; zullende wanneer de koopsom niet naar genoegen mogte zijn, de publieke verhuring van het voormelde, op den nader te bepalene tijd plaats hebben.

* * De Commissie van Landbouw in de provincie Drenthe maakt bekend, dat zij hare gewone najaarsvergadering zal houden te *Assen*, op maandag den 6 November ek. *De Commissie van Landbouw voorn.*, [illegible], *Secretaris.*

* * Voor de winter-bijschool te Stuifzand c.a., gemeente Ruinen, alwaar thans tegen genot van ƒ 100 en eene subsidie van ƒ 25 in het jaar, benevens den vrijen kost, onderwijs wordt gegeven, heeft men met den 1 November aanstaande benoeming van eenen onderwijzer van rang. Candidaten, genegen om dien post te vervullen, worden uitgenoodigd, zich met vrachtvrije brieven aantemelden bij den waarn. Burgemeester dier gemeente, vóór den 6 November e.k.; zullende de dag tot het ondergaan van een vergelijkend onderzoek, den solicitanten, nader bekend worden gemaakt.

* * De ondergeteekende maakt bekend, dat de **BOEK- EN PAPIERHANDEL in ETC.** van 1810—1816 ten zijnen huize en onder zijne garantie onder de firma van *A. Schenkel*, en vervolgens onder die van *H. Schenkel* gedreven, met den eersten November e.k. zal overgaan op zijnen zoon Hendrikus Jacob Schenkel, onder de firma van *H. J. Schenkel* en onder garantie van den ondergetekenden.

Assen, 25 *October* 1843. H. SCHENKEL.

Assen, 26 *Oct.* Rogge ƒ 4.75 a ƒ 5.00; Boekweit ƒ 5.00 a ƒ 4.00; Gerst ƒ 0.57½ a ƒ 0.60.

Amsterdam, 25 *Oct.* Werk. Sch. 2½ pct. 53¾; 5 pct. 100½ a ¾; Amst. Synd. 41 pct. 94½; 5 pct. Handels. 1821.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.